

BESZÁMOLÓ

---

a Bankszövetség III. negyedévi tevékenységéről

Budapest, 2013. október 31.

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
1.1. A BANKOK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETE, A SEKTOR HELYZETÉNEK ALAKULÁSA A III. NEGYEDÉV VÉGÉIG.....	3
1.2. NEMZETKÖZI SZABÁLYOZÁS.....	4
2. LAKOSSÁGI HITELEZÉS.....	4
2.1. DEVIZA ALAPÚ JELZÁLOG FEDEZETŰ LAKOSSÁGI LAKÁSHITELEKKEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	4
2.2. KONZULTÁCIÓ A DEVIZAHITELES CIVIL SZERVEZETEK KÉPVISELŐIVEL.....	5
2.3. DEMONSTRÁCIÓK.....	5
2.4. ALAPSZÁMLA, BANKVÁLTÁS.....	5
2.5. AZ EU ÚJ JELZÁLOGHITELEZÉSI IRÁNYELVE.....	6
3. VÁLLALATI HITELEZÉS.....	6
3.1. A VÁLLALATI HITELEZÉS ALAKULÁSA.....	6
3.2. MNB NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM (NHP) ELSŐ SZAKASZA.....	7
4. PÉNZFORGALOM.....	8
4.1. KONZULTÁCIÓ AZ ELEKTRONIKUS FIZETÉSI ÉS ELSZÁMOLÁSI RENDSZER (EFER) BANKI BEVEZETÉSÉRŐL.....	8
4.2. POS TERJESZTÉSI PROJEKT.....	8
4.3. A BANKKÖZI JUTALÉK - IC DÍJ – SZABÁLYOZÁSA.....	8
4.4. ATM KATASZTRÓFA ELHÁRÍTÁSI TERV.....	9
4.5. AZ EU PÉNZFORGALMI IRÁNYELVÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE.....	9
5. ADÓZÁS, SZÁMVITEL, ADATSZOLGÁLTATÁS.....	10
5.1. ADÓZÁSI KÉRDÉSEK.....	10
5.2. HITELBÍRÁLATOT SEGÍTŐ ADÓINFORMÁCIÓK KÖNNYÍTETT ELÉRHETŐSÉGE.....	10
5.3. HITELINTÉZETI SZÁMVITEL: HAZAI SZABÁLYOZÁS-IFRS-RE TÖRTÉNŐ ÁTTÉRÉS.....	11
5.4. ADATSZOLGÁLTATÁS-CRR/CRD IV.....	11
6. MNB – PSZÁF.....	12
6.1. A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETÉNEK BEOLVADÁSA A MAGYAR NEMZETI BANKBA.....	12
6.2. BUBOR REFORM.....	13
7. JOGSZABÁLYI FEJLEMÉNYEK.....	13
7.1. FELKÉSZÜLÉS AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV HATÁLYBA LÉPÉSÉRE.....	13
7.2. AZ EGYES PÉNZÜGYI TÁRGYÚ TÖRVÉNYEK MEGALKOTÁSÁRÓL VALAMINT KAPCSOLÓDÓ MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLAT VÉLEMÉNYEZÉSE.....	13
7.3. A TISZTESSÉGTelen PIACI MAGATARTÁS ÉS A VERSENYKORLÁTOZÁS TILALMÁRÓL SZÓLÓ 1996. ÉVI LVII. TÖRVÉNY, VALAMINT A GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL ELJÁRÁSAIVAL ÖSSZEFÜGGŐ EGYES TÖRVÉNYI RENDELKEZÉSEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ ELŐTERJESZTÉS TERVEZETE.....	14
7.4. JAVASLAT AZ ILLETÉKTÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRA.....	14
8. AZ MBSZ KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGE.....	14
MELLÉKLET.....	15

1. Vezetői összefoglaló

1.1. A bankok működési környezete, a szektor helyzetének alakulása a III. negyedév végéig

A bankok működési feltételeiben az előző negyedévhez képest kedvező változás nem következett be, annak ellenére, hogy sem a nemzetközi sem a magyar gazdasági helyzet alakulása nem volt negatív. A nemzetközi konjunktúrában ugyan nem volt élénkülés az első félévben, az ország számára fontos Európai Uniót a gazdaság stagnálása, a kereslet gyengülése jellemezte, de ezzel együtt is az EU-ban véget ért a recesszió. A nemzetközi pénzügyi viszonylagos nyugalmi állapotban maradtak, annak ellenére, hogy az ECB és a FED várható pénzügyi döntései, vagy az Egyesült Államokban az államadósság plafonjával kapcsolatos vita körüli bizonytalanság jelentős kilengéseket okozott.

A magyar GDP az első negyedévi 0,5%-os csökkenés után a második negyedévben 0,2%-os bővülést mutatott, hivatalosan véget ért a recesszió. Kedvezően alakult az infláció, a Magyar Nemzeti Bank folytatta az alapkamat csökkentési sorozatát (az előző év szeptemberi 6,75%-ról többszöri csökkentés után 2013 szeptemberében 3,6%-ra csökkent). Az alacsony alapkamat hatására tovább mérséklődtek a banki betéti- és hitelkamatok. Az alacsony alapkamat és a csökkenő banki hitelkamatok mindaddig nem eredményezték a gazdasági növekedés érezhető gyorsulását.

A bankszektor helyzetét továbbra is sajátos kettősség jellemezte. A bankok tőkehelyzete erős, likviditása megfelelő, jórészt annak köszönhetően, hogy az anyabankok tőkeemeléssel kompenzálták a különböző különadók és terhek okozta veszteségeket. Ugyanakkor a bankok nem tudták betölteni alapvető funkcióikat a gazdaságban. A vállalati hitelállomány folyamatosan csökken, 2012 végén az előző évihez képest 9,7% volt a csökkenés, 2013 első nyolc hónapjában ez a tendencia tovább folytatódott. Hasonlóan negatív trendet mutatnak a háztartási hitelek, 2012 végén az előző évhez viszonyítva 15,8% volt a csökkenés és ez év augusztus végéig ez a trend nem fordult meg.

A hitelintézetek adózott eredménye is negatív, 2011-ben 243 milliárd forint, 2012-ben 164 milliárd forint volt a szektor vesztesége, 2013 III. negyedév végén pedig mindössze 23 milliárd forint volt az összesített adózott eredmény, ami gyakorlatilag továbbra is azt jelenti, hogy a bankszektor pozitív eredményt nem realizált, a bankok közötti eredmények igen jelentős szórást mutatnak, az év egészében pedig továbbra is azzal kell számolni, hogy a szektor veszteséges marad. A kedvezőtlen eredmények mögött elsősorban a banki különadók és terhek, valamint a hitelportfólió minőségének romlása húzódik meg. 2012 végén 13,7% volt a 90 napon túli és 9,4% a 90 napon belüli késedelmes hitelek aránya. 2013 augusztus végén 14,3% és 10% volt ugyanez az arány, tehát ebben az évben a hitelportfólió minősége tovább romlott.

2013 első félév végén a hitel/betét arány 114%-ra csökkent, jelentős részben az anyabankok forráskivonása miatt. Ezzel párhuzamosan felértékelődött a hazai megtakarítások és betétek szerepe. A vállalati és lakossági betétállomány az előző évben és 2013 első nyolc hónapjában is csökkent. A betéti kamatok ma már reálhozamot sem eredményeznek, a lakossági megtakarításokért pedig az állam magas hozamú államkötvényekkel versenyez a banki betétekkel. A bankbetétekre kedvezőtlen, negatív hatással volt a 16%-os kamatadón felül az úgynevezett 6%-os egészségügyi hozzájárulás bevezetése sem.

A bankok eredményét tovább rontotta a pénzügyi tranzakciós illeték szeptemberben bejelentett megemlése, ami további 75 milliárd forint befizetési kötelezettséget rótt a bankokra. Míg a korábbi időszakban a bankok egy része csak részlegesen hárította át ügyfeleire ezeket a terheket az illetékulcs növelés már többségében megjelent az ügyfélterhekben, aminek következtében egyre drágábbá váltak a bankszolgáltatások.

A III. negyedévben a bankszektor tevékenységének továbbra is fontos része volt az MNB növekedési hitelprogramjának (NHP) folytatása, illetve az NHP második csomagjának elindítása. Az NHP I. banki fogadtatása kedvező volt, az annak első pillérében meghatározott refinanszírozási hitelkeret felhasználásra került. Az augusztus végéig elérhető jegybanki adatok alapján az új hitelek részesedése a hitelintézeti szektor egészét tekintve közel 60%, amelynek fele beruházási hitel. A hitelkiváltás így az összes folyósítás valamivel több, mint 40%-át teszi ki.

1.2. Nemzetközi szabályozás

A globális szabályozás központjában ebben a negyedévben is a G20 politikai vezetők által korábban elhatározott reformok megvalósítása állt. A nemzetközi szabályozó hatóságok, a Pénzügyi Stabilitási Tanács és a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság kiemelt figyelmet fordítanak a Bazel III egyezmény (tőkekövetelmény és likviditás szabályozás) versenysemleges és konzisztens bevezetésére, illetve a bankok felkészültségének a nyomon követésére. Ugyancsak prioritás a belső minősítésen alapuló modellek eltéréseinek a kezelése, az áttételi rátára vonatkozó szabályozás véglegesítése, az intézmények kockázatokra vonatkozó közzétételének a javítása, a nem-fizető hitelek kezelésének az összehangolása, az árnyékbanki szabályozásra vonatkozó javaslatok véglegesítése, valamint a pénzügyi infrastruktúrák szanálására vonatkozó előírások elfogadása és bevezetése.

Az Európai Unió jelenlegi legfontosabb szabályozási törekvése a bankunió megteremtése. Az Egységes Felügyeleti Rendszer (SSM) létrehozására a Parlament és a Tanács egyaránt elfogadta az Európai Központi Bankra vonatkozó rendeletet, illetve az EBA rendelet módosítását. Az SSM 2014 novemberétől lép életbe, az előkészítő munkálatok nagy erővel folynak. Az SSM bevezetését megelőzi a közvetlen EKB felügyelet alá tartozó bankok helyzetének a felülvizsgálata. Az Európai Bizottság benyújtotta az Egységes Szanálási Rendszerre vonatkozó javaslatát, a parlamenti jelentéstevő elkészítette jelentéstervezetét. Közben folytatódnak a háromoldalú egyeztetések a bankválság kezelési kereteket összehangoló válságrendezési és szanálási direktíva (BRRD) tartalmáról. Az utóbbi két szabályozás a szándékok szerint 2015 januárjától lép hatályba. Augusztusban a Bizottság a bail-in bevezetésével összhangban módosította a bankok állami megsegítésére vonatkozó szabályokat is.

A bankunió megteremtésén túl az európai szabályozó hatóságok is a CRR/CRD4 konzisztens bevezetésére, a részletszabályokat is tartalmazó egységes európai szabálykönyv megalkotására összpontosítanak. Mindezekon túl napirenden van a bankszektor szerkezeti átalakítása (bizonyos tevékenységek kötelező leválasztása), valamint az árnyékbanki tevékenység, a pénzpiaci alapok szabályozása.

2. Lakossági hitelezés

2.1. Deviza alapú jelzálog fedezetű lakossági lakáshitelekkel kapcsolatos feladatok

A III. negyedévben a Bankszövetség legfontosabb feladata annak a Kormányzati szándéknak és felkérésnek a teljesítése volt, hogy a deviza alapú jelzálog fedezetű lakossági lakáshitelek törlesztő részletei váljanak kedvezőbbé vagy ez a hiteltípus kerüljön kivezetésre a piacról. A Bankszövetség és a Kormány néhány fontos előfeltételben megállapodott, így abban, hogy a változtatások eredményeképpen a forinthittel rendelkezők nem kerülhetnek kedvezőtlenebb helyzetbe, mint a devizahitelesek; a megoldási lehetőségek keresésekor a veszteségeket a három érintett fél, azaz a bankok, az ügyfelek és az állam között kell méltányosan megosztani; s bármilyen megoldás is születik annak terhei ne egyszerre, hanem időben terheljék a gazdaságot, illetve a bankszektort. A Kormány november 1-i határidőt adott a bankszövetségi javaslatok lezárására, azzal a feltétellel, hogy

amennyiben eddig a határidőig a Kormány által elfogadható javaslatot a bankszektor nem mutat be, akkor a Kormány a saját megoldási javaslatát érvényesíti.

Mivel a Bankszövetség szeptember elején átadott javaslataira nem érkezett válasz, október végén ismételt javaslatokat tettünk a nemzetgazdasági miniszternek.

2.2. Konzultáció a devizahiteles civil szervezetek képviselőivel

A deviza alapú hitellel rendelkező adósok valós vagy vélt érdekeit számos civil szervezet képviseli. Annak érdekében, hogy a Kormány számára kidolgozandó bankszövetségi javaslatokban a civil szervezetek javaslatait is figyelembe lehessen venni a Magyar Bankszövetség konzultációra hívta meg legismertebb civil szervezetek képviselőit. Meghívásunkat 7 szervezet fogadta el. A beszélgetés egyik előre egyeztetett szempontja az volt, hogy olyan javaslatokat tegyenek, amelyek összhangban vannak a Kormány által hivatalosan a kérdést illetően megjelentetett peremfeltételekkel. A beszélgetések alapján az a kép alakult ki, hogy a meghívott szervezetek többsége érdemi javaslatot nem tett, feltételeket fogalmaztak meg, több esetben úgy, hogy bármilyen megoldási javaslat életbe léptetését meg kellene, hogy előzzön egy feltétel nélküli, a hiteladósok felé tett törlesztési könnyítő ígérvény.

2.3. Demonstrációk

A Kúria júniusban elhalasztott, majd júliusban egy devizahitel perben kiadott döntését követően bizonyos, magukat a devizahitel adósok érdekvédelmi szervezetének hirdető csoportosulások egyre aktívabban hívták fel magukra a figyelmet utcai demonstrációkkal és a bankok fiókjaiban kárt, fióki dolgozóiban félelmet okozó akciókkal. Augusztus második hetétől váltak heti rendszerességgel ismétlődővé. Az akciók sorozatossá válását a rendőri szervek akkor tapasztalható tanácsalansága is elősegíthette. Őszre a demonstrációk a bankfiókokon túl banki vezérigazgatók, sőt a miniszterelnök ellen is irányultak.

Több levelünkben hívtuk fel az ORFK vezetőit arra, hogy a bankoknak anyagi kárt okozó és a banki alkalmazottainkban félelmet kiváltó, a köznyugalmat megzavaró akciókkal szemben a törvényi keretek közt lépjenek fel.

Augusztus végétől fokozott együttműködés indult a bankok fizikai biztonságért felelős vezetői és a rendőri szervek között a demonstrációk megfékezésére, illetve az azt szervező személyek motivációinak, valamint tömegbázisuk felderítésére. Megfigyelhető, hogy a demonstrációkon igen csekély létszámban (10-35 fő) vesznek részt, azonban ott rendkívül agresszívan hívják fel magukra elsősorban a média figyelmét. Feltárássra került továbbá, hogy a demonstrációk szervezői korábban ügynökként maguk is aktívan részt vettek a devizahitelek értékesítésében, illetve több esetben maguk is több, nem a lakhatásukat szolgáló ingatlan fedezete mellett vettek fel összességében nagy összegű devizahiteleket. A demonstrálók által kinyilvánított politikai nyomásgyakorlási célzat mellett nem tudtuk kizárni azt sem, hogy bizonyos politikai erők támogatása is állhat a demonstrációk hátterében.

2.4. Alapszámla, bankváltás

Az idei első félévben több, mint 30.000 alapszámlát nyitottak a csatlakozó intézményeknél, ami közel 10.000-rel meghaladja az előző év hasonló adatait. Az alapszámla nyitás tekintetében Magyarország az EU országokhoz való viszonyítás az átlag fölötti.

A szintén bankszövetségi önszabályozás keretében bevezetett egyszerűsített bankváltási lehetőséggel élve 2013 I. félévében összesen 2.200 ügyfél kezdeményezett bankváltást, amelyből közel 1.400 zárult le sikeresen.

Bár mindkét önszabályozás uniós kezdeményezésre jött létre, az EU hatóságai elégedetlenek az EU-szintű eredményekkel, ezért önszabályozás helyett maguk javasolnak kötelező állami szabályozást e két tárgykörben (alapszámla és bankváltás), továbbá a bankszámlák összehasonlíthatósága terén (a PAD – Payment Accounts Directive keretében). Az ügyben nagyon aktív az Európai Bankföderáció -

rajta, továbbá Az NGM-en keresztül mi is próbáljuk befolyásolni a gyakran ellentmondásos tervezet tartalmát.

Tovább színezi a képet az a (kormánypárti) politikusi kinyilatkoztatás, amely szerint az átlagjövedelem összegének (150 ezer forint) erejéig havi két készpénz-felvétel fogyasztói alapjog, amit a bankoknak ezért ingyenesen kellene biztosítaniuk.

A javaslat – amellet, hogy teljességgel ellentétes a piacgazdaság alapelveivel, hiszen nem teszi lehetővé a tényleges költségek figyelembe vételét sem – az osztársadalmi szinten legdrágább készpénz irányába terelné a fizetéseket, erősítené a feketegazdaságot, és még a bankszámlával rendelkezőket is eltanácsolná számlájuk használatától. Ráadásul szükségtelen is, hiszen a Munka Törvénykönyve értelmében a munkabér kifizetése a munkavállaló számára költséggel nem járhat, azaz annak költsége a kifizetőt, vagyis a munkaadót terheli. A munkaadók dolgozóiknak általában költségátalányt fizetnek, ami kisebb terhet jelent számukra, mintha a munkabért készpénzben kellene kifizetniük. Így ugyanis mentesülnek a készpénz felvételével, kezelésével, szállításával, őrzésével stb. kapcsolatos költségektől.

2.5. Az EU új jelzáloghitelezési irányelve

Az Európai Parlament elfogadta a jelzáloghitelezésről szóló irányelvet, amely valószínűsíthetően 2014. elején lép hatályba és a tagországoknak két évük lesz az implementálásra.

Az irányelv deklaráltan fogyasztóvédelmi szemléletű, az adóst kívánja segíteni mind a hiteldöntés időszakában, mind a szerződéses periódusban. A hitelezési folyamat szinte minden fázisában részletesen szabályozza a banki feladatokat (pl. reklám tartalma, termék-összehasonlító táblázat nyújtása) annak érdekében, hogy az ügyfél minél megalapozottabb információk birtokában dönthessen a hitelfelvételről. A szerződés megkötését követően is támogatást kíván adni a szabályozás az ügyfélnek (pl. elállási jog, devizahitel esetén devizanem-váltás).

Az irányelv több éve tartó előkészítési folyamata során a banki érdekképviseltek (így a Magyar Bankszövetség is) arra törekedtek, hogy a fogyasztóvédelmi szempontok ne nyomják teljesen háttérbe a végrehajthatóságot és a méltányolható banki érdekeket. Sikerült elérni, hogy

- a szabályozás ne vegye le a döntési felelősségét az ügyfélről, (Nem lesz kötelező a banki tanácsadás, nem kell a banknak az ügyfél „legjobb érdekében” eljárni),
- negatív hitelbírálati eredmény esetén nem kell automatikusan elutasítani a hitelkérőt, amelynek eredményeként egyrészt mozgástere marad a banknak egyéb szempontok mérlegelésére, másrészt a pozitív hitelbírálat esetén sem kötelező a hitelnyújtás.

Kevésbé volt eredményes azon banki törekvés, hogy ésszerű szintre legyen korlátozva az ügyfélnek adandó információ (pl. reklámban).

A szabályozás fő előnye, hogy nagymértékben igazodik a néhány évvel ezelőtt bevezetett fogyasztási hitel irányelv (CCD) szelleméhez és szerkezetéhez. Ennek megfelelően a bankoknak a napi gyakorlatukhoz közeli feladatot jelenthetnek az új előírások. Előnyös továbbá az is, hogy a tagországok többsége (így Magyarország is) a fogyasztási irányelv implementálását kiterjesztette a jelzálog-hitelezésre, amelynek következtében viszonylag korlátozott mennyiségű új szabályt kell bevezetni.

Az elkészült irányelvről a Bankszövetség részletesen tájékoztatta tagintézményeit.

3. Vállalati hitelezés

3.1. A vállalati hitelezés alakulása

Az MNB statisztikái szerint a kelet-közép európai régióban 2012-ben már megindult a vállalati hitelezés növekedése, hazánk az egyetlen ország, ahol nem sikerült megfordítani a 2008. óta tartó negatív trendet. 2013. második negyedévben a hitelállomány 105 milliárd Ft értékben csökkent, ami

6,4% százalékos éves állományleépülési ütemnek felel meg. A hitelállomány zsugorodása az első negyedévtől eltérően a hosszú lejáratú hiteleknek tulajdonítható. A hitelezési feltételek némileg enyhültek az előző negyedévhez képest, azonban a hitelkínálati korlátok továbbra is szigorúak. A devizahitelek ismételen csökkentek, a forinthitelekkel hasonló volumenben.

A Növekedési Hitelprogram hatása júniusban még csak a vállalati hitelfolyósítások számát emelte meg, mert akkor döntően hitelkiváltás történt. Az állományi hatás egyelőre nem érzékelhető az adatokban, ez utóbbi mértéke annak függvénye, hogy a teljes hitelintézeti szektorban az újonnan folyósított hitelek meghaladták-e a lejáratú hitelek állományát.

Fentiek mellett enyhe pozitívumként értékelhető, hogy a jegybanki kamatcsökkentési ciklus egyre jobban érvényesül a vállalati kölcsönök árazásában, a minimum 5 éves hitelek átlagos kamat szintje 6,39 százalékra csökkent augusztusra. Az euro alapú hitelek esetében emelkedett a kamat és egyben a felár is. Kedvező fejlemény, hogy a nem teljesítő vállalati hitelek aránya 18,3-ról 17 százalékra mérséklődött a második negyedévben. Folytatódott továbbá a magyar hitelintézetek mérlegalkalmazkodása is: a hitel/betét ráta 2013. félév végén 114 százalékos, 2004. májusi szintre süllyedt. A bankrendszer likviditási helyzete a csökkenő hitel/betét arálynak köszönhetően szintén javuló tendenciát mutat.

3.2. MNB Növekedési Hitelprogram (NHP) első szakasza

2013. június 1-én az MNB elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját, a kis és középvállalkozások hitelezésének élénkítése érdekében. Az MNB az NPH I. és II. pillérének keretében 0 százalékos kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújtott a programban részt vevő hitelintézetek számára. A jegybank kedvezményes kamatozású refinanszírozási hitelének összege 750 mrd Ft, rendelkezésre tartási ideje június 1.-augusztus 31. közötti időszak volt és a hitelintézetek egy általuk vállalt, felülről korlátozott kamatmarzs (max. 2,5%) mellett továbbhitelezték a KKV-knak.

A program I. pillére a hitellel már rendelkező vállalatok finanszírozási költségeit kívánta csökkenteni, illetve lehetővé tenni olyan projektek megvalósítását, melyek elindítását a magas finanszírozási költség eddig akadályozott.

A program II. pillére a KKV-k hitelein belül a deviza alapú hitelek arányának csökkenését kívánta elérni.

A program III. pillérének keretében az MNB új euro likviditást nyújtó devizacsere (FX-swap és currency interest rate swap, CIRS) tendereket vezetett be, összesen 8 különböző futamidő mellett. Csakúgy, mint a II. pillér devizakonverziója esetében, a III. pillérben résztvevő ügyfelek a III. pillér keretében megszerzett devizával azonos mértékben kötelesek rövid külső forrásállományukat csökkenteni, így az ország külső adóssága csökken. Az FX-swap tenderek futamidejei 5 hét, 13 hét (3 hónap) és 26 hét (6 hónap), a CIRS -ek futamidejei 78, 91, 104, 117 és 130 hét (18, 21, 24, 27 és 30 hónap) voltak.

MNB statisztikái szerint az I. pillér keretein belül augusztus közepéig 124 mrd Ft összegben kötöttek szerződést a bankok kkv-ügyfelekkel. Az augusztusi szerződések alapján az új hitelek részesedése a hitelintézeti szektor egészét tekintve közel 60 százalék, melynek fele beruházási hitel. A hitelkiváltás így az összes folyósítás valamivel több, mint 40 százalékát teszi ki. Az új hitelek relatív magas aránya annak tudható be, hogy a kedvező kamatok hatására megnőtt az ügyfelek hiteligénye. A hitelcélok aránya eltérést mutat a hitelintézetek mérete szerint. Az I. pillérben a nagybankok kisebb részben nyújtanak új beruházási hitelt és a hitelek közel fele kiváltási célú. A kis- és közepes bankoknál hasonló a kiváltások aránya, de az új hitelek között több a beruházási célú. A takarékszövetkezeteknél ezzel szemben a hitelek több mint fele beruházási hitel és csak alig több mint negyede hitelkiváltás.

Az átlagos futamidő szerint az új beruházási hitelek átlagos lejáratá 7,9 év, míg a forgóeszközöké 5,1 év. A hitelkiváltások esetében megnövekedett a hitelek futamideje a kiváltott hitelekhez képest: beruházást kiváltó hiteleknek 7,3 év, míg a forgóeszköz célú kiváltó hiteleknek 5,9 év az átlagos futamideje.

A II. pillérében valamivel több, mint 60 milliárd forint került leszerződésre. Ennek közel nyolcvan százaléka euro alapú hitelt vált ki, míg a maradék 20 százalék svájci frank alapú hiteleket. A második pillérben az átlagos futamidő a beruházási hiteleknél 7,7 év, míg a forgóeszközöknél 5,7 év. Az eredeti beruházási hitelekhez képest a futamidő rövidült, míg a forgóeszközök hitelek esetében érdemben nem változott.

4. Pénzforgalom

4.1. Konzultáció az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) banki bevezetéséről

Sikeres tesztperiódus után az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) állami felelőse felkérte a Bankszövetséget, hogy rendezzen konzultációt, amelyen az összes tagbankunknak bemutathatják a projekttől várható előnyöket és a banki csatlakozás feltételeit. A Bankszövetség eleget téve a felkérésnek meghívta a tagbankok érintett területeinek (e-csatornák, IT fejlesztés, valamint pénzforgalom) felelős vezetőit. A magas banki részvétel mellett lezajlott találkozón a projekt állami vezetői részletesen felvázolták, hogy miért előnyös a banki ügyfélkörnek és az állami intézményeknek a pontos számlabefizetést biztosító EFER igénybevétele, ill. miért lehet hasznos és milyen fejlesztési kihívásokat jelent a bankoknak a rendszerhez történő csatlakozás. A banki kérdések nyomán a konzultáción számos üzleti, jogi, informatikai probléma tisztázódott. A projekt állami vezetője azt is jelezte, hogy a csatlakozáshoz szükséges összes dokumentum a honlapjukon elérhető, ill. bármilyen további kérdést akár közvetlenül – akár a Bankszövetségen keresztül – megválaszolni. Információink szerint az év végig 2 bank, míg a következő év első negyedében további 2 bank fog csatlakozni a projekthez.

4.2. POS terjesztési projekt

A hazai fizetési kártya-elfogadó hálózat fejlesztése érdekében támogatási program indult több mint egy éves előkészítő időszak után augusztusban, teszt jelleggel Fejér megyében a kereskedői bankkártya-elfogadást lehetővé tevő (POS) berendezések telepítésének támogatására. A program a Magyar Nemzeti Bank kezdeményezésére, a MasterCard finanszírozásában, a Magyar Bankszövetség, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Visa Europe közreműködésével valamint hat, kártyaelfogadói szolgáltatást nyújtó pénzforgalmi szolgáltató (Budapest Bank, az Erste Bank, a K&H Bank, az OTP Bank, a SIX Payment Services és a Takarékbank) részvételével valósul meg. Az év végéig tartó programban egymillió euró áll a résztvevők rendelkezésére az infrastruktúra fejlesztésének ösztönzésére. A piaci szereplők együttműködésében megvalósuló kísérleti támogatási program kitűzött célja, hogy a megyében működő, jelenleg bankkártyát még el nem fogadó kereskedőknél és vendéglátóhelyeken is meg lehessen teremteni a kedvezményes konstrukcióval kártyás fizetés lehetőségét, és ezzel szabad választást biztosítani a vásárlóknak a készpénzes és elektronikus fizetési módok között. Az év végéig tartó program emellett számos hasznos tapasztalattal szolgálhat a kártyaelfogadó-hálózat országos méretű fejlesztéséhez is. A Szövetség kérésére - a szakmai vitákra okot adó - kereskedői motivációs tényezők felderítése is célja a tesztelésnek. A néhány hetes kezdeti visszajelzések alapján a kereskedői oldalon visszafogott érdeklődés tapasztalható. A program előkészítése során és folyamatában a Bankszövetség külön is kérte a szervezőket a versenypiaci szabályoknak és előírásoknak való magas szintű megfelelésre.

4.3. A bankközi jutalék - IC díj – szabályozása

A Parlament 2013. szeptember 23-án elfogadta a bankkártyás IC díj szabályozásáról szóló törvénytervezetet. A szabályozás 2014. január 1-től két ill. három ezrelékes szinten definiálja a betéti illetve hitelkártyák magyarországi bankközi jutalékának maximumát. Ezen szinteket célozta meg a

július közepén kiadott Európai Bizottsági jogalkotási tervezet is, amely azonban két éves bevezetési időt definiált volna a piacszabályozás érvénybe helyezésére. Ugyanakkor a hírek szerint az EU ebben a parlamenti ciklusban nem fogja betervezni az IC szabályozására vonatkozó javaslatát, így Magyarország egyfajta élő tesztkörnyezetként bizonyosan élen fog járni az uniós szabályozási koncepció kipróbálásában.

Hasonló időszakban a lengyel parlament szintén 2014. január 1-jei hatályba lépéssel fogadta el azt a szabályozási tervezetet, amely mintegy 2 éves nemzeti szakmai egyeztetést követően 0,5 %-os szinten definiálta a lengyel, belső piaci (domestic) bankközi jutalékokat.

A Bankszövetség szakmai kötelessége szerint, több alkalommal felhívta a figyelmet a bankközi jutalék csökkentésének veszélyeire (részletesebben ld. a 2013. I. negyedéves jelentés vonatkozó pontja). A Bankszövetség ugyancsak javasolta a szabályozás minél magasabb szintű harmonizációját az EU irányokkal, továbbá a fokozatos bevezetést, valamint a megalapozottság biztosítására és a hatások pontos felderítésére széleskörű konzultációt államigazgatási szakértők és a piaci szereplők között.

4.4. ATM katasztrófa elhárítási terv

Az MNB egyeztetést szervezett az ATM-ek tömeges kiesése esetén alkalmazandó üzletmenet-folytonossági tervről. A jegybank álláspontja szerint érdemi kockázatot jelent, hogy számos bank pénzfeldolgozó cégekhez (CIT vállalatok) szervezte ki az ATM-jei pénzellátását, s egy CIT leállás esetén veszélyeztetve lesz az ügyfelek készpénzellátása. Az MNB javasolta, hogy a CIT leállás esetére a bankok szervezzék meg, hogy a bankfióki dolgozók töltsék fel a náluk lévő ATM-eket, vagy pénzvisszaforgató gépekkel (cash recycling) szereljék fel a fiókokat.

A bankok fenntartásaikat hangoztatták:

- az ATM-feltöltés kiszervezésére számos bankot az az MNB rendelkezés készített, amely szerint az ATM-be csak gépi feldolgozottságú bankjegy kerülhet,
- ha leállnak a CIT-ek, akkor sem a fiókban, sem a pénzvisszaforgató automatában nem lesz elegendő készpénz,
- ha ilyen esetekben a jegybank megoldja a fontosabb fiókok készpénzellátását, akkor POS segítségével a banki pénztárakban az összes ügyfél (nemcsak a saját) kiszolgálható.

Az MNB szakértői tudomásul vették a banki véleményeket, de hangsúlyozták, hogy egyes esetekben (pl. adott banknál egyik CIT a készpénzszállító és egy másik CIT az ATM kezelő, vagy adott CIT eltérő részlegei gondoskodnak a szállításról és az ATM-ekről) előfordulhatnak zavarok az ATM ellátásánál. Ekkor pedig elengedhetetlen egy hatásos, működő katasztrófa-elhárítási terv. Ígérték, hogy az erre vonatkozó szabályozási javaslatukat egyeztetetni fogják a banki oldallal.

4.5. Az EU Pénzforgalmi irányelvének véleményezése

A Bankszövetség Pénzforgalmi Munkacsoportja megtárgyalta az EU Pénzforgalmi irányelve módosításának tervezetét. Ennek alapján a Bankszövetség összeállította és megküldte az Európai Bankföderációnak a magyar bankközösségi véleményét, amelynek főbb pontjai a következők:

- javasoltuk, hogy - eltérő jellegük miatt – különböző módon kerüljenek szabályozásra a bankkártyára és a többi elektronikus fizetési eszközre érvényes előírások,
- a bankkártya esetében hatályban kell tartani a kárbejelentést megelőző ügyfélfelelősség felső kárviselési határát (150 €), míg a többi elektronikus fizetésnél (internetes fizetés, mobil bankolás) - a nemzeti sajátosságokkal összhangban – a tagország hatáskörébe utalnánk a felelősségi határ megállapítását,
- a jelenlegi „gumiszabály” helyett, a jogszabálynak kellene rögzíteni, hogy mik az ügyféltől elvárható prudens magatartási minták az elektronikus fizetési eszközök biztonságos kezelését illetően,
- az elvesztett/ellopott elektronikus fizetési eszközök esetében csak akkor járna kártérítés az ügyfélnek, ha az esetet a - bankon kívül - rendőrséghez is bejelenti,

- javasoltuk, hogy az irányelv által bevezetni kívánt új pénzforgalmi szolgáltatások (számlainformációs szolgáltatás, fizetés-kezdemenyvezési szolgáltatás) harmadik fél általi nyújtása esetén egyértelműbben szabályozza le az irányelv a számlavezető bank, az ügyfél és e szolgáltatásokat nyújtó harmadik fél felelősségi viszonyait.

5. Adózás, számvitel, adatszolgáltatás

5.1. Adózási kérdések

A Bankszövetség Adózási Munkacsoportja több javaslatot készített elő a hagyományosan ősszel parlament elő kerülő adócsomaghoz.

Problémát jelent az ügyfelek KKV kategóriáinak a meghatározása, a kritériumok folyamatos figyelése kezelhetetlen, és alapvetően adószabály változtatásban látjuk a megoldást. Korábban az adóhatóságnál, majd az illetékes minisztériumnál is kezdeményeztük, hogy a gazdálkodók által közölt adóbevallásban szereplő KKV kategóriák alapján az adóhatóság listába szedve tegye közzé a különböző kategória alatti gazdálkodókat. Több KKV finanszírozást segítő program fut, és segítséget jelentene, ha a besorolásról az információt egységesen, hivatalos forrásból el lehetne érni. Sajnos kérésünk nem támogatták, alapvetően azért, mert az adatok nem ellenőrzöttek és nincs jogszabályi alapja a közzétételnek. Ezért szövegszerű javaslatot készítettünk elő, amely arra vonatkozott, hogy a gazdálkodók jövedelemadó bevallásainak legyen kötelező eleme a KKV kategória jelentése. A bankadó törvényben ugyancsak szerepel KKV szektorral kapcsolatos előírás, így annak vonatkozásában is készítettünk szövegkiigazító javaslatot. Továbbá, indítványoztuk, hogy a hitelbírálatok során szükséges jövedelemigazolásokhoz való hozzájutás folyamata is egyszerűsödjön.

Az új európai tőkekövetelmény szabály magával vonja, hogy rendezni kell az általános kockázati céltartaléknak a jövőbeni sorsát. Ezért a korábban adómentesen képzett tartaléknak az adózott eredménybe történő átforgatása szabályához is küldtünk javaslatot és kapcsolódóan kértük a számviteli szabályozás kiigazítását is.

Emellett az elmúlt negyedévben a tranzakciós illetékekkel összefüggő adóbevallási nyomtatvány adattartalmának bővítéséről, a magánszemélyek személyi jövedelemadóztatását érintő kifizetői feladatokat érintő, valamint az illetékkötelezettséget, az áfa önellenőrzést, és több más a banktechnikai folyamatnál problémát jelentő kérdésben is történtek egyeztetések a munkacsoporton belül. Több esetben állásfoglalás kéréssel kerestük meg az adószabályozásban illetékes Nemzetgazdasági Minisztériumot.

5.2. Hitelbírálatot segítő adóinformációk könnyített elérhetősége

A Bankszövetség kezdeményezésére létrejött a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal (NAV) az az egyeztetés, amelyen a hitelbírálatot segítő, az adott ügyfél adózási fegyelmére vonatkozó NAV adatok, hatékonyabb banki elérhetősége került megvitatásra. A banki szakértők bevonásával történt megbeszélésen a NAV felelős munkatársai közölték, hogy rendszeres adatszolgáltatást csak társhatóságok felé nyújtanak, az érvényes jogi környezet nem támogatja a magánszférának nyújtandó automatizált adatáramlást.

A hatályos jogszabályok csak azt teszik lehetővé, hogy az ügyfél lekérje az adóhivataltól a reá vonatkozó adatokat, amelyeket elektronikus, vagy postai úton, esetleg személyesen juttat el a hitelügyében döntő banknak.

Ez a folyamat - tekintettel a megkapott adóigazolások hitelességének ellenőrzésére is - rendkívül időigényes és drága. Mivel jogszabály írja elő, hogy 2013. július 1-től a NAV közvetlen elektronikus úton intézze a végrehajtási ügyeket a hitelintézetekkel, javasoltuk, a NAV tegye lehetővé, hogy ezen a csatornán – természetesen ügyfél-felhatalmazás alapján – a bankok hozzáférjenek a náluk hitelt kérő

ügyfelek adózási fegyelméről szóló adóigazolásokhoz is. A konkrét jogszabály-módosítási javaslatunkat eljuttattuk a szabályozásért felelős NGM-nek, illetve kértük a NAV támogatását is.

5.3. Hitelintézeti számvitel: hazai szabályozás-IFRS-re történő áttérés

Szeptemberben folytatódott az NGM által nyáron indított IFRS-ra történő áttérés program egyeztetése. A könyvvizsgáló szakma képviselői beszámoltak a 20 országra kiterjedően készített felmérésükről (ezen belül 16 kelet-közép-európai). A vizsgált országokban a leginkább problémát okozó tényező a számviteli és könyvvizsgálói szakemberek IFRS tudásának hiánya. Figyelemre méltó, hogy nemzetközi összehasonlításban kevésbé gátló tényezők között szerepelt a hazai szempontból lényegesnek tartott adójogszabályok harmonizációjának kérdése. Az áttérés sikerességét meghatározó kritikus feltétel többek mellett még a számviteli szakemberekre és az ellenőrző hatóságokra is kiterjedő folyamatos célzott képzés létezése illetve az, hogy az IFRS-ek helyi nyelven is és jó minőségben álljanak rendelkezésre. Az áttérés szempontjából nem elhanyagolható tényező a költség oldal sem és fontos körülmény, hogy kellő felkészülési idő álljon rendelkezésre.

Vitathatatlan az a megállapítás is, hogy a pénzügyi szektort kiemelten kell kezelni, mert számos egyedi sajátossága és kapcsolódó speciális jogszabályi kötelezettsége áll fenn (prudenciális követelményeknek való megfelelés, kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségek, monetáris és egyéb statisztikai szempontok, stb..).

Nem elhanyagolható előny lenne azonban az IFRS bevezetésével, hogy egységesebbé válik az elszámolási módszertan, csökkenthető az adminisztrációs teher és növekszik az üzleti információk összehasonlíthatósága Európában is globális szinten is.

Az NGM által irányított és a hazai könyvvizsgálók, tőzsdei vállalatok, pénzügyi ágazati képviselők és a számviteli szakmai szervezetek együttműködésével folyó előkészületi szakasz következő lépése azon társaságok körének a beazonosítása, amelyek az IFRS-ek bevezetésére a leginkább fel vannak készülve, amelyeknél az IFRS alkalmazást választhatóvá vagy kötelezővé kell tenni belátható időn belül.

A Bankszövetség számít arra, hogy a hazai hitelintézeteket elsőként érinti az áttérés, de lényegesnek tartja és már a szakértői egyeztetéseken is kiemelte, hogy:

- az egyedi szintű alkalmazást a kapcsolódó jogszabályok megnyugtató kiigazítása után legalább 2 év felkészülési időt követően lehet kötelezően elrendelni;
- 2015-ös pénzügyi évre önként választható legyen az IFRS alkalmazás ott ahol erre felkészültek;
- a kisebb intézményekre legyen csökkentett tartalmú Kiegészítő Melléklet engedélyezve;
- a konszolidációba tartozó KKV-k önként választhatóak az egyedi szintű IFRS alkalmazást;
- a hitelintézetekkel ekvivalens pénzügyi intézményekre (garancia társaságokra) ne legyen előírás, illetve számukra legyen választható az IFRS alkalmazása.

5.4. Adatszolgáltatás-CRR/CRD IV.

A nyár folyamán kihirdették az Európai hitelintézetek számára 2014. január 1-től kötelezően életbe lépő CRR és CRD IV. rendeleteket, de az új szabályozáshoz kapcsolódó technikai szttenderdek, (adatszolgáltatási táblák és útmutatók) szeptember végéig még nem jelentek meg.

Jövőre a hitelintézeti adatszolgáltatási rendszert lényegesen átalakítja a CRR/CRD IV. szabályozás és az átállás jelentős informatikai fejlesztést von maga után. A Bankszövetség folyamatosan konzultál a szabályozói oldallal és tájékoztatja a tagbankokat is. Az adatszolgáltatók oldaláról is megfogalmazódott az intenzívebb együttműködés igénye. Az előre haladást azonban érezhetően akadályozta, hogy a jogszabályban nemzeti hatáskörbe rendelt döntések a felügyelő intézmény (PSZÁF) megszűnése miatt el lettek halasztva.

Távolinak tűnhet az a határidő, mely szerint az új adatszolgáltatást először 2014. májusban kell teljesíteni a 2014. március 31.-es vonatkozási időre. Figyelembe kell azonban venni, hogy nem csak új adattáblákat kell „rajzolni”, illetve sorokkal, vagy oszlopokkal kell bővíteni a jelenlegi táblákat, hanem egy másféle szemléletet kell majd követni. Ehhez hozzáadódik még, hogy egy meghatározott

„nagybanki” körben (tőzsdén lévő és rendszer szempontból jelentős hitelintézeteknél, ilyenből 12 van) az eddigi hazai számviteli elvekre épített rendszert kötelező lesz a nemzetközi számviteli szabvány (IFRS) szerintre átállítani. A tőzsdén jelenlévő hitelintézetek a nyilvánosságra hozott éves pénzügyi beszámoló jelentéseiket IFRS alapon készítették eddig is (2005 óta kötelező), de az új COREP és a 2014-től belépő FINREP a publikált pénzügyi jelentéshez képest más és részletesebb adattartalmat kívánnak.

Felmérésünk szerint az új, 2014-től induló IFRS alapú COREP és FINREP szerinti jelentési kötelezettséget az érintett tagbankoknak kevesebb, mint a fele kész informatikai rendszerrel támogatottan kezelni. A többségnek jelentős fejlesztést kell végrehajtania, mert nagy erőfeszítéssel, sok manuális kiegészítéssel, nem automatizált módon tudják csak előállítani az elvárt adattartalmat.

Az elhúzódó európai szabályozás és a PSZÁF-MNB átállás miatt elmaradó döntéshozatal is türelmetlenséget generál a hazai adatszolgáltatói közegben. Várhatóan október végén európai szinten kihirdetésre kerülnek az ITS-ek és szóbeli ígéretünk van arra, hogy ezt követően a jegybank konzultációt szervez a bankok adatszolgáltató területei számára.

Adatszolgáltatást érintő más esemény még, hogy negyedév során részt vettünk az MNB monetáris szabályozói szerepéhez kapcsolódó jövő évi adatszolgáltatási előírások egyeztetési folyamatában is.

6. MNB – PSZÁF

6.1. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének beolvadása a Magyar Nemzeti Bankba

Az Alaptörvény ötödik módosítása az MNB-hez telepítette a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét, és az ezt követően megalkotott új MNB-törvény is a központi bank felelősségévé tette e feladat ellátását. A PSZÁF-ot a törvény 2013. október 1-jei hatállyal jogutód nélkül megszüntette, a felügyeleti funkciót ellátó szervezet megváltozását pedig egy külön törvény vezette végig a jogrenden. E salátatörvény alakulására nagy figyelmet fordítottunk, mivel a bankokat értelemszerűen közvetlenül érinti a felügyeletüket ellátó szerv megváltozása. Az MNB elnöke által kiadott SZMSZ értelmében egy - újonnan kinevezett - alelnök felel a pénzügyi szervezetek felügyeletéért és fogyasztóvédelemért.

A korábbi PSZÁF-ajánlások hatályát nem érinti a változás, és év végéig tartalmilag a PSZÁF-rendeletekben előírtak is hatályban maradnak.

A megszünt PSZÁF tisztviselői a törvény értelmében automatikusan átkerülnek az MNB-hez azzal, hogy 6 hónap elteltével különösebb indokolás nélkül fel lehet nekik mondani. A bizonytalanság folytán kevésbé működnek a korábban jól bejáratódott munkakapcsolatok, ami miatt nem könnyű állásfoglalást szerezni egy-egy jogszabály-értelmezési kérdésben.

Az MNB a felügyeleti feladatköröket a szervezetébe integráló új jegybank törvény kapcsán júniusban, későbbi, előre meg nem határozott időpontra vonatkozóan magas szintű egyeztetéseket kezdeményezett. Ezzel összefüggésben, valamint az új jegybanktörvény által nyitva hagyott technikai kérdések egyeztetésére az Elnökség júliusi ülésén a témával foglalkozó munkabizottság felállítását határozta el. A munkabizottság már júliusban létrehozásra került, munkáját azonban - tekintve, hogy a jegybank a Bankszövetség egyeztetési kezdeményezéseire nem reagált - aktívan csak október 2-i ülésével kezdte meg. Az ülésen a munkabizottság meghatározta és priorizálta felügyelet MNB-be integrálásával kapcsolatosan felmerülő, nem tisztázott kérdéseket, és ennek eredményét október 10-én levélben küldtük meg az MNB elnöke részére.

A bankok treasury és piaci kockázatkezelési szakértői szeptemberben ültek össze megtárgyalni az aktuális, likviditással összefüggő kérdéseket. Ennek eredményeként október elején levelet küldtünk az MNB monetáris politikáért felelős alelnökének, melyben kértük az MNB álláspontját a CRR-ben

meghatározott likviditási szabályok alkalmazásával kapcsolatosan, valamint magyar állammal szembeni, vagy magyar állam által garantált banki követelések – elsősorban az önkormányzati adósságkonszolidációban érintett, korábban jegybankképes kötvények –, jegybank által elfogadott fedezetkénti elismerését, hosszabb távon az MNB közreműködését ezen eszközöknek a CRR szabályok között likvid eszközként történő elismertetésére.

6.2. BUBOR reform

A jegyzések jelenlegi szponzora (Magyar Forex Társaság -MFT) júliusban, majd módosításaival szeptemberben köröztette a három további érintett szervezet (MNB, PSZÁF, Bankszövetség) között a BUBOR jegyzések átalakításával kapcsolatos együttműködés kereteit tartalmazó megállapodás tervezetét. Ebbe új elemként került az MFT által felügyelt további árfolyamjegyzések (BIRS, HUFONIA SWAP Index) átalakítása. Egyebekben a szervezeti és a finanszírozási keretek a Bankszövetség korábban kifejtett álláspontjával megegyező tartalommal kerültek rögzítésre. Az anyag egyeztetése jelenleg is folyamatban van.

7. Jogszabályi fejlemények

7.1. Felkészülés az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépésére

Az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépésére (2014. március 15) történő felkészülés jegyében folytattuk a banki jogászok részére tartott szemináriumsorozatot. Októberben a Jogi személyi könyvből a gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezések egyes problémáiról tartott Dr. Gadó Gábor előadást és konzultációt. A konzultációt mintegy 50 fő részvételével tartottuk, a rendezvényen a társ-érdekképviseltek jogászaik is részt vettek. Az év hátralevő részében még tervezünk egy hasonló szemináriumot.

Folyamatosan figyeljük az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépéséhez kapcsolódó jogszabály-tervezetek sorsát. A hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló törvény ügyében külön levelet írtunk Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter úrnak.

7.2. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról valamint kapcsolódó módosításáról szóló törvényjavaslat véleményezése

Több fordulóban véleményezzük/véleményeztük az egyes pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, valamint a kapcsolódó módosításáról szóló törvényjavaslatot. Az uniós tőkekövetelményi és likviditási szabályok változása miatt új hitelintézeti törvény-tervezetet dolgozott ki a Nemzetgazdasági Minisztérium, mert az előírások egy része rendeletben (regulation) került szabályozásra, ami közvetlenül alkalmazandó, míg a direktíva változtatásait át kell ültetni a magyar joganyagba. A Hpt. az elmúlt 17 évben számos módosításon esett át, s ezért is szükségessé vált az új egységes szerkezetű szabályozás. A törvénycsomag a Hpt.-n kívül külön törvény-tervezetet tartalmaz az egyes fizetési szolgáltatókról. A tervezet az egyes fizetési szolgáltatók, így a pénzforgalmi intézmények, elektronikus pénz-kibocsátó intézmények és utalvány-kibocsátók intézményi, tevékenységi szabályait rögzíti, emellett meghatározza a Posta és a kincstár külső pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységének intézményi szabályait. A törvénycsomag részét képezi az egyes gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat, amely a csódtörvény, az önkéntes pénztárakról szóló törvény, a bírósági végrehajtási törvény, a lakástakarékpénztárakról szóló törvény, a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló törvény, a jelzálog-hitelintézettről szóló törvény, a tőkepiaci törvény, a biztosítási törvény, a befektetési vállalkozásokról szóló törvény, MNB törvény és számos más jogszabály rendelkezéseit módosítja. A csomag a hitelkiváltásra is kiterjeszti a lakáscélú jelzáloghitel fogalmát, illetve előírja a deviza alapú jelzáloghitelek folyósítási és törlesztési összegeinek a középárfolyamon történő átszámítását.

A törvénycsomagot a Bankszövetség számos munkacsoportja véleményezi, annak szerteágazó tartalmára és rendkívüli jelentőségére figyelemmel.

7.3. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a Gazdasági Versenyhivatal eljárásaival összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló előterjesztés tervezete

A tervezet érinti a vállalkozások összefonódásával kapcsolatos eljárást, az irat-betekintési jog korlátozását, a GVH jogállására, szervezetére vonatkozó szabályokat, és lehetővé teszi, hogy a GVH kötelező adatszolgáltatással nem járó piacelemzési tevékenységet is végezzen. Változnak a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezések is a Tpv-t-ben. A tervezet véleményezése során megállapítottuk, hogy az a maga nemében színvonalas, átgondolt munka, ezért csak kisebb jelentőségű, pontosító észrevételeket vetettünk fel. A javaslat a későbbi parlamenti módosító indítványok miatt jelentős mértékben változott.

7.4. Javaslat az illetéktörvény módosítására

A Hpt. 2013-ban akként módosult, hogy a hitelintézetnek tevékenysége során megszerzett ingatlanokat 6 éven belül kell elidegenítenie, a korábbi 3 év helyett. (A Hpt. 83. §-ának (4) bekezdése szerinti hitel-ingatlan csereügylet; a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 56. §-ának (2) bekezdése; és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény alapján szerzett ingatlanokról van szó.)

A hitelintézetekre irányadó elidegenítési kötelezettség végső határideje felemelését nem követte az illetéktörvény módosítása. Javasoltuk ezért a kedvező mértékű illeték kiterjesztését a meghosszabbított időtartamra, az illetéktörvény megfelelő módosításával.

8. Az MBSZ kommunikációs tevékenysége

A Magyar Bankszövetség 2013. harmadik negyedévében intenzív kommunikációs tevékenységet folytatott, számos aktuális banki kérdés miatt megjelenésünk a médiában folyamatos volt. A három hónap alatt mintegy 1360 megjelenéssel képviseltük a banki közösséget érintő témákat a médiumokban. Legnagyobb gyakorisággal ismét az online sajtóban szerepeltünk, mintegy 760 alkalommal, ezt követte a nyomtatott megjelenések száma körülbelül 350 esetben, és az elektronikus médiumokban (televízió, rádió) való szereplés, hozzávetőleg 240 alkalommal. Összesen több mint 780 megjelenéssel, illetve említéssel szerepeltünk a híradásokban, közéleti műsorokban, sajtócikkekben 2013-ban mindeddig.

Az időszak alatt a főbb kiemelt kommunikációs témák az alábbiak voltak: devizahitelezés aktuális kérdései, a kormányzati tárgyalások folyamata és eredményei, a devizahiteles szakmai munkacsoport megoldási javaslatok, a tranzakciós illeték augusztusi emelése és az arra való felkészülés, továbbá hatásai, valamint a bankkártyás IC díj csökkentése és annak várható hatásai. A legfontosabb témákban szövetségi közleményekkel nyilvánította ki álláspontját az Elnökség, valamint a főbb kérdésekben számos interjút adott, vitaműsorban vett részt a Szövetség Vezetősége.

**NEMZETKÖZI KITEKINTÉS:
SZABÁLYOZÁS, FELÜGYELET - EURÓPAI BANKFÖDERÁCIÓ****I. Globális szabályozás*****I.1 A Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB¹) jelentése a szabályozási reformokról***

A G20 vezetők 2013. szeptemberi szeptemberi találkozója előtt az FSB elnöke, Mark Carney helyzetjelentést adott a pénzügyi szabályozási reformokról. A 2010 óta elért eredményeket ismertetve kiemelte, hogy a szigorodó tőkeszabályozás nyomán nagymértékben erősödött a bankok – s ezen belül a rendszerszempontról fontos globális bankok – tőkehelyzete, jelentős haladás történt a too big to fail probléma kezelésében, az árnyékbanki tevékenység szabályozásában, illetve a pénzügyi piacok biztonságának a növelésében.

A fennmaradó tennivalókat illetően kiemelte a Bázeli III egyezmény teljes körű és konzisztens bevezetésének a szükségességét. A tőkehelyzet megerősítése nem egységes, számos bank további jelentős tőkeinjekcióra szorul. A belső minősítésen alapuló (IRB) kockázati modellek – amelyek alapján a bankok tőkeszükségletüket számítják – aggasztóan nagy eltéréseket mutatnak, amit indokolni kell a betétesek, a befektetők, az ügyfelek és a hatóságok felé, hogy helyreálljon a bankok mérlege iránti bizalom. Az implementáláshoz hiányzik még az áttételi rátára vonatkozó szabályozás, melyet 2014 elején fogad el a Bázeli Bizottság. Ugyancsak szükséges az intézmények kockázatokra vonatkozó közzétételének a javítása, illetve számviteli sztenderd alkotók megegyezése a nem-fizető hitelekre vonatkozó új, összehangolt (converged) szabályokról.

A too big to fail probléma kezelésénél az eredmények között az FSB elnöke a rendszerszempontról fontos intézmények szektoronkénti beazonosítását, a többlet tőkekövetelmény előírását, az intenzívebb felügyeletet, valamint a nemzeti válságrendezési keretek kialakítását említette. Ugyanakkor a hatóságoknak létre kell hozni a szükséges határokon átnyúló megállapodásokat a szanalási tervek hatékony alkalmazhatósága érdekében. Ehhez kapcsolódóan az FSB javaslatot tesz majd egy totális veszteségviselő alapra, melyhez a globális rendszerszempontról fontos bankok hozzáférhetnek szanalásuk során.

Az FSB 2014-ben véglegesíti az árnyékbankok fő finanszírozási forrását jelentő repo és értékpapír-kölcsönzési piacok szabályozását és a Bázeli Bizottság ugyancsak véglegesíti a bankok és árnyékbankok kapcsolatára vonatkozó javaslatát.

A pénzügyi piacok biztonsága erősítése érdekében a hatóságoknak sürgősen be kell vezetniük a derivatív ügyletekre vonatkozó jelentési kötelezettségeket, illetve el kell fogadniuk a szervezett platformon történő központi elszámolásra és kereskedésre vonatkozó szabályokat, valamint a pénzügyi infrastruktúrák, így a központi szerződő felek szanalására vonatkozó előírásokat.

A G20 vezetők a szeptemberi csúcson egyetértettek abban, hogy a szabályozók és a joghatóságok a részleteket érintően eltérhetnek; a lényeg az, hogy az elfogadott szabályok ugyanarra az eredményre vezessenek, azonos hatással járjanak (outcomes-based approach).

Itt jegyezzük meg, hogy az FSB és a Nemzetközi Valuta Alap közös projektet működtet, amelynek a feladata a válság nyomán felszínre került adathiányok megszüntetése, és az információ megosztás, információ csere biztosítása.

---

¹ Financial Stability Board

1.2 Jelentés a G20-aknak a Bázeli III szabályozás bevezetésének a nyomon követéséről (monitoring)

Augusztusban a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS²) (illetve a Pénzügyi Stabilitási Tanács) beszámoló jelentést készített a G20 vezetőknek a bázeli szabályozási reformok bevezetéséről, amelyet a szeptember 30-i állapot alapján októberben frissítettek. A szabályozási konzisztenciát értékelő program (RCAP³) keretében ötödik alkalommal tekintették át a Bázeli II, Bázeli 2.5 és Bázeli III az egyes joghatóságokban történő implementálását. Megállapították, hogy a Bázeli II egyezmény bevezetését érintően Argentínában, Oroszországban és az USA-ban van elmaradás. Közülük az USA már korábban elfogadta a megfelelő szabályozást, de a legnagyobb bankjai egyelőre párhuzamosan alkalmazzák a fejlett módszert. A másik két országban folyamatban van az implementálás. Az USA-t érintően ugyancsak eltérést jelent, hogy a kereskedési könyvre és az értékpapírosításra vonatkozó Bázeli 2.5 szabályok egy része csak 2014-től kerül alkalmazásra. A Bázeli III egyezménynek megfelelő végleges szabályozás a Bázeli Bizottság 27 joghatósága közül 25-ben készült el (11-ben már hatályba is lépett), míg Indonéziában és Törökországban napirenden van a szabályozás véglegesítése. Számos joghatóság már a később bevezetendő áttételi rátára, likviditásra, illetve rendszerszempontról fontos globális intézményekre vonatkozó szabályokat illetően is jelentős előrehaladást ért el.

Az augusztusi jelentés kitért a Bizottság kockázattal súlyozott eszközszámítással kapcsolatos eredményeire is.

1.3 A BCBS felmérése (monitoring)a bankok Bázeli III felkészültségéről

A Bázeli Bizottság 2012 áprilisa és szeptembere, illetve 2013 márciusa után szeptemberben ismételten publikálta a Bázeli III bevezetésének bankokra gyakorolt hatását vizsgáló felmérését. A vizsgálatban résztvevő 223 bank közül 101 elsődleges (Tier 1) tőkéje haladta meg a 3 milliárd eurót (Group1), míg a többi 122 bank a második csoportba (Group2) került. A vizsgálat azt feltételezte, hogy a Bázeli III szabályokat 2012 decemberében bevezették, azaz nem számoltak az átmeneti szabályokkal és a bankok esetleges mérlegalkalmazkodásával sem, így az eredmények nem hasonlíthatók össze más iparági becslésekkel. Az adatok azt mutatják, hogy a nagy nemzetközi bankok tőkehiánya folyamatosan csökken. A 4,5%-os mutatóhoz szükséges közönséges részvénytőke (CET1⁴) aggregált hiánya a 2012 decemberi adatok alapján 2,2 milliárd euróra csökkent, így a tőkehiány 1,5 milliárd euróval kisebb volt a fél évvel korábbinál. A 7%-os CET1-célszintet és a G-SIBs-re alkalmazandó többletkövetelményt tekintve a Group1 bankok tőkehiánya 115 milliárd euró, ami 82,9 milliárd euróval kisebb a korábban mértnél. (Referenciaként a felosztás előtti 2012 évi profit 419,4 milliárd volt a Group1-hez tartozó bankoknál.) A Group2 bankok esetében a becsült hiány a 4,5%-os megfeleléshez 11,4 milliárd euró, a 7-os célszinthez 25,6 milliárd euró. Itt a tőkehiány nőtt az előző méréshez képest, de ez főleg annak tudható be, hogy új bankok kerültek a mintába. (A 2012 évi összprofit ebben a csoportban 29,5 milliárd euró volt.) Az átlagos CET1 tőkemegfelelés ugyanakkor a Group1 bankoknál 9,2%, míg a Group 2 bankoknál 8,6% volt.

---

² Basel Committee on Banking Supervision, Argentína, Ausztrália, Belgium, Brazília, Dél-Afrika, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Hong Kong, India, Indonézia, Japán, Kanada, Kína, Korea, Luxemburg, Mexikó, Németország, Olaszország, Oroszország, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szaúd-Arábia, Szingapúr, Törökország és az USA bankfelügyeleti vezetőinek a testülete.

³ Regulatory Consistency Assessment Programme

⁴ Common Equity Tier1

A 2015. január 1-től fokozatosan hatályba lépő, rövid távú LCR⁵ mutatót először mérték a 2013. januári sztenderd szerint. A mutató súlyozott átlaga a Group 1-nél 119%, míg a Group2-nél 126% volt, ami azt jelzi, hogy a mintában szereplő bankoknak nem jelent problémát a - 2010-ben meghirdetethez képest könnyített - követelmény teljesítése.

1.4 A BCBS konzultációs dokumentuma az LCR mutató nyilvánosságra hozatali sztenderdjéről

Júliusban a Bázeli Bizottság publikálta annak az LCR mutatóra vonatkozó közös táblázatnak a tervezetét, amelyet a nemzetközileg aktív bankoknak ki kell tölteniük és nyilvánosságra kell hozniuk. A nemzeti hatóságok más bankoknak is előírhatják az LCR adatok nyilvánosságra hozatalát. Az adatokat konszolidált alapon, legkésőbb 2015 januárjától kell közzétenni, a pénzügyi jelentések nyilvánosságra hozatalával azonos gyakorisággal (jellemzően negyedévente, vagy félévente). A javasolt sztenderd a kitöltendő táblázat egyes sorait megfelelteti a januári likviditási dokumentum megfelelő szakaszainak, illetve kitöltési útmutatót is ad a táblázat egyes elemeinek a kiszámításához. A Bizottság az LCR mutatón túl egyéb - a menedzsment által szoros figyelemmel kísért - likviditásra vonatkozó információk bemutatását is fontosnak tartja, melyek tartalmára vonatkozóan ugyancsak útmutatást ad.

1.5 A BCBS vitaanyaga - Szabályozási keretek: Egyensúly a kockázatérzékenység, az egyszerűség és az összehasonlíthatóság között

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 2012 júniusában egy kis munkacsoportot alakított, azzal a feladattal, hogy tekintse át a bázeli tőkeszabályozási kereteket, és vizsgálja meg hogyan lehetne csökkenteni a szabályok indokolatlan komplexitását, illetve javítani az eredmények összehasonlíthatóságát. A kérdés az volt, hogy a szabályrendszer megfelelően kiegyensúlyozott-e a kockázatérzékenység, az összetettség (egyszerűség), illetve az összehasonlíthatóság szempontjából. A Bázeli Bizottság a munkacsoport jelentése alapján egy vitaanyagot adott közre, amely bemutatja a jelenlegi szabályozási keretek kialakulásának az okait, aláhúzva azokat az előnyöket és hátrányokat, amelyek a kockázat érzékenyebb módszertanból következnek. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a szabályozási keretek változtatása körültekintő és óvatos megfontolást igényel, s a Bizottság egyelőre csak felmérni szeretné az érdekeltek véleményét, szempontjait. Meggyőződése, hogy a Bazel III szabályok teljes, határidőben történő és konzisztens bevezetése önmagában is elősegíti a konzisztencia javítását, a közös globális szabályozás megértését.

A vitaanyag definiálja az egyszerűség, az összehasonlíthatóság és a kockázatérzékenység fogalmát; bemutatja a kockázatalapú szabályozási keretek kialakulását; javaslatokat tesz a lehetséges egyszerűsítésre és az összehasonlíthatóság javítására; s végül 5 speciális kérdést is megfogalmaz.

A Nemzetközi Bankföderáció (IBFed⁶) általánosságban támogatja a tőkeszabályozási keretek egyszerűsítését, ha az nem rontja a belső modellek hatékonyságát, illetve a szabályozás erejét. A belső modellek pontosabb eredményhez vezetnek, mint az egyszerűbb sztenderd módszer; s komplexitásuk a pénzügyi piacok összetettségét tükrözi. A modellek növekvő bonyolultságát a javuló kockázatmérési képességből származó előnyök igazolják. Az összehasonlíthatóságot a jól átgondolt és összehangolt közzétételi követelmények javíthatják. Az IBFed levelében hangsúlyozza, hogy a szabályozási tőkeszükségletüket belső modellel meghatározó

⁵ Liquidity Coverage Ratio: Likviditás lefedettségi ráta

⁶ International Banking Federation

bankoknak nem írható elő a sztenderd módszer számítási eredményeinek a közzététele, ezek az eredmények csak titkos felügyeleti információként szolgálhatnak.

Az Európai Bankföderáció (EBF⁷) kiemelte, hogy az európai bankok elől járnak a belső modellek használatában, s igen sok erőforrást áldoztak erre a célra. Az EBF nem osztja azt a kiinduló pontot, hogy feltétlenül szükséges volna a tőkeszabályozás átfogó felülvizsgálata, elégséges a szabályozói konvergencia erősítése.

1.6 A BCBS további dokumentumai

A fentebb bemutatottakon túl a Bázeli Bizottság a harmadik negyedévben közreadott dokumentumai közül az alábbiakat kell kiemelni:

- Rendszerszempontról fontos globális bankok (G-SIBs): Aktualizált értékelési módszertan és magasabb veszteségviselési követelmény
- Az alapokba történő banki részvény befektetések tőkekövetelménye (konzultációs dokumentum)
- A szabályozási konzisztenciát értékelő program - A banki könyv kockázattal súlyozott eszközeinek az elemzése
- Jelzálog biztosítás: piaci szerkezet, jegyzési kötelezettség vállalás, üzletpolitikai következmények (végleges dokumentum)
- A nem központi szerződő féllel elszámolt derivatív ügyletek letéti követelményei (végleges dokumentum)

II. Európai Unió szabályozás

II.1 Az Egységes Felügyeleti Rendszer (SSM)⁸

A Parlamenti jóváhagyást (2013. szeptember 12) követően a Tanács az eredeti várakozásokhoz képest kissé megkésve, 2013. október 15-én fogadta el az SSM-et megalkotó szabályokat. Az ECB-re vonatkozó új rendelet a Hivatalos Lapban való megjelenést követően öt nappal, míg az Európai Bankhatóságra vonatkozó (EBA⁹) rendelet-módosítás a megjelenést követő napon lép hatályba. Az egységes felügyelet a Hivatalos Lapban való megjelenést egy évvel követően 2014 novemberétől kezdi meg működését. Az ECB monetáris és felügyeleti feladatait a potenciális érdekkonfliktusok megelőzésére szigorúan szétválasztják. A felügyeleti feladatok ellátásának előkészítésére az ECB-n belül felügyeleti tanácsot állítanak fel, melynek határozatait – az ECB kormányzótanács elutasítása esetének a kivételével - automatikusan elfogadják. A felügyeleti tanácsban a bankunióba belépő, nem euró zóna országok teljes és egyenlő szavazati jogot élveznek. Az EBA rendeletet úgy módosították, hogy az SSM-ben résztvevő országok ne dominálják indokolatlanul az EBA vezető testületét. Az egységes európai szabálykönyv kialakítása továbbra is az EBA felelőssége.

Az Európai Bankföderáció sajtóközleményében melegen üdvözölte és a bankunió projekt mérföldkövének nevezte az SSM-re vonatkozó szabályok elfogadását.

---

⁷ European Banking Federation

⁸ Single Supervisory Mechanism

⁹ European Banking Authority

Ignazio Angeloni általános pénzügyi stabilitásért felelős EKB igazgató irányításával már korábban megalakult az SSM előkészítő munkálataival foglalkozó öt munkacsoport melyek felelőssége:

- a közvetlen EKB felügyelet alá tartozó bankok körének a feltérképezése (mapping),
- a jogi keretek kidolgozása (az EKB és a nemzeti hatóságok (NCAs¹⁰) közötti együttműködés),
- a felügyeleti modell kialakítása (minden résztvevő tagállamra kötelező módszertan),
- a jelentési kötelezettségek meghatározása,
- mérleg felülvizsgálat (cél a növekedés elősegítése és a bizalom helyreállítása).

A mérlegek felülvizsgálatára csak azt követően kerül sor, hogy megalakul az SSM Felügyeleti Tanács (Supervisory Board)..

II.2 Az európai bankok helyzetének az áttekintése

A nagy európai bankok közvetlen felügyeletének átvétele előtt az Európai Központi Bank átfogó felülvizsgálatot végez, mintegy az Egységes Felügyeleti Rendszerbe való belépés előfeltételeként. A felülvizsgálat kiterjed

- a kockázatértékelésre, beleértve az eszközminőség felülvizsgálatot (AQR¹¹),
- a mérlegértékelésre (BSA¹²) és
- a stressz tesztre.

A kockázatértékelésre és a mérlegértékelésre a tervek szerint 2014. első felében kerül sor, míg a stressz teszt májusban vagy júniusban kezdődik és további 4 hónapot vesz igénybe. A stressz tesztet az EKB az EBA-val szoros együttműködésben végzi, de az EBA rendszeres éves stressz tesztjei és az EKB egyszeri stressz tesztje közötti kapcsolat még nem teljesen világos. A felülvizsgálat során figyelembe kell venni az EBA nem teljesítő hitelekre vonatkozó javaslatait, illetve a kockázati súlyozásra vonatkozó vizsgálatának az eredményeit. Az EBA az egyes nemzeti felügyeleteknek is javasolja, hogy végezzék el a joghatóságukban működő bankok eszközminőség felülvizsgálatát.

Az AQR kapcsán az EBF levelet írt az előkészítésért felelős EKB alelnöknek felhívván a figyelmet az eljárási, jogi, reputációs és pénzügyi stabilitási kockázatokra, amelyekre valamennyi érintett résztvevőnek tekintettel kell lennie. A levél hangsúlyozza, hogy az AQR-t azonos, átlátható, előre megtervezett módszertan alapján kell lefolytatni. A félreértelmezések elkerülése érdekében az AQR és a teljesen más koncepció alapuló – szintén esedékes – EBA stressz teszt eredményeit egyszerre kell nyilvánosságra hozni. Ugyanakkor el kell kerülni, hogy az eredmények nyilvánosságra hozatala egybeessen az egyes bankok 2013 év végi mutatóinak a prezentálásával. Fontos, hogy az ECB az érintett bankokat már a kezdeti fázisban vonja be az AQR megtervezésébe, ütemezésébe, végrehajtásába, értékelésébe és kommunikációjába.

II.3 A bank helyreállítási és szanálási direktíva (BRRD)¹³

Szeptemberben folytatódott a bank helyreállítási és szanálási direktíva háromoldalú (trialógus) tárgyalása. A legvitatottabb témák, melyekben a politikai megegyezés a legnehezebbnek látszik az alábbiak:

---

¹⁰ National Competent Authority

¹¹ Asset Quality Review

¹² Balance Sheet Assessment

¹³ Bank Recovery and Resolution Directive

- Az anya és a befogadó országok döntéshozatala: a Parlament csak a szanálási szakaszban tartja szükségesnek a kötelező érvényű mediációt, míg a Tanács valamennyi (tervezés, megelőzés, korai beavatkozás, szanálás) fázisban. Arról is vita van, hogy az EBA szabályozási technikai sztenderdje megfelelően helyettesíti-e az EBA kötelező érvényű mediációját.
- Bail-in: a Parlament látszólag a bevonható eszközök minél szélesebb köre mellett érvel, ugyanakkor a kivételek széles körét támogatja, ami rontja a bail-in hatékonyságát.
- A betétesek előnyben részesítése: A Tanács (a biztosított betéteken túl) a KKV betétekre kívánja szűkíteni a betétek előnyben részesítését.
- A szanálási alapok felhasználása a betétek bevonásának az elkerülésére. / A betétbiztosítási alapok felhasználása a szanálás során.
- Szanálási alapok: a Parlament a védett betétek 1,5%-áig a Tanács 0,8%-áig töltené fel a szanálási alapokat. A betétbiztosítási alapok figyelembe vételével a javasolt számok 3% és 1,3%.
- Állami beavatkozás: a Parlament továbbra is támogatja a kormányzati stabilizációs eszközök bevonását.

A fentiekén túl vitatott a szanálási hatóságok kijelölése, a BRRD hatóköre, a harmadik országokkal való együttműködés, valamint a MREL¹⁴ összetétele. A Bizottság elvetette a litván elnökség azon javaslatát, hogy a betéteket zárják ki a MREL számításakor, azon az alapon, hogy a jelentős betétállománnyal rendelkező bankoknak a követelmény teljesítéséhez alternatív finanszírozási forrást kellene keresniük.

Párhuzamosan két a BRRD-én kívül eső témát is tárgyalnak az egységes szanálási mechanizmust (SRM¹⁵) és a betétbiztosítási alapok feltöltési célszintjét.

Az EBF szeptemberben levelet írt trialógusban résztvevő feleknek a Tanácsnak, a Parlamentnek és a Bizottságnak az álláspontok közelítése érdekében. Ebben javasolta

- a válságrendezési és szanálási tervek (RRPs¹⁶) titkosságának a megerősítését,
- a versenysemlegesség biztosítása érdekében a bail-in-be bevonható instrumentumok körének a teljes harmonizálását,
- a szanálási alapok illetve a betétbiztosítási alapok finanszírozási szükségletének a korlátozását,
- a MREL kívánt szintjére vonatkozó rugalmasság a megengedését - az alkalmazott üzleti modelltől és válságrendezési stratégiától (egy vagy több pontos beavatkozás) függően.

II.4 Az ECON¹⁷ előzetes jelentése az Egységes Szanálási Mechanizmusról (SRM)

2013. július 10-én a Bizottság nyilvánosságra hozta az Egységes Szanálási Mechanizmusra vonatkozó javaslatát¹⁸. A Bizottság szeretné elérni, hogy az SRM-ről még az idén megegyezésre jusson a Tanács, illetve, hogy a Parlament még a tavasszal esedékes választások előtt elfogadja azt. Így az SRM-re vonatkozó rendeletet a bank helyreállítási és szanálási direktívával egy időben, 2015-től vezethetnék be.

A parlamenti jelentéstevő, Elisa Ferreira októberben nyilvánosságra hozta az SRM-re vonatkozó előzetes jelentését, amely leszögezi, hogy az egységes szanálási rendszer az

¹⁴ Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities: a saját tőke és a bail-in-be bevonható kötelezettségek minimális szintje

¹⁵ Single Resolution Mechanism

¹⁶ Recovery and Resolution Plans

¹⁷ Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága

¹⁸ A javaslat ismertetését lásd az előző negyedéves jelentésünkben!

egységes felügyelet elválaszthatatlan tartozéka, ez utóbbi nem képzelhető el pusztán nemzeti szanálási eljárásokkal. Ezen túl állást foglal az egységes betétbiztosítási rendszer létrehozása mellett is, amely - a politikai realitások figyelembe vételével - nem szerepel a bizottsági javaslatban. A rapportőr szerint az SRM hiteles működéséhez feltétlenül szükséges egy pénzügyi támasz beépítése is. Javaslatára alapján egy EU szintű hitelfelvételi lehetőség az Egységes Szanálási Alap feltöltéséig is biztosíthatná, hogy a bankok helyzetrendezése során a betétesek ne kerülhessenek veszélybe. A felvett hitelt a Szanálási Alapnak egy előre meghatározott határidőig vissza kellene fizetnie. A javaslat szerint a nem biztosított betétek is védelmet élveznének, hiszen az Alap igénybevétele megelőzné a betétek rendezésbe való bevonását. A bankok Szanálási Alapba történő befizetése a bankok kockázati profiljától függenne. A módosítási javaslatok szerint a szanálást minden esetben az egységes felügyeletet ellátó Európai Központi Bank bejelentése alapján lehetne megkezdeni, míg a szanálásra vonatkozó döntések minden esetben az Egységes Szanálási Testület (Single Resolution Board) javaslatain alapulnának (azaz a jogi okok miatt a Szanálási Hatóság szerepét betöltő Európai Bizottság döntési hatásköre voltaképpen formális lenne). Az Európai Parlament szerepet kapna az Egységes Szanálási Testület vezérigazgatójának és vezérigazgató helyettesének a kiválasztásában. A rapportőr nem tett javaslatot az SRM rendelet olyan szakaszainak a módosítására, amelyek tartalmilag összefüggenek a trialógus tárgyalások alatt álló BRRD rendelkezéseivel.

Az ütemterv szerint az ECON november 14-én tárgyalja a módosító javaslatokat, míg a bizottsági szavazás november 25-ére van kitűzve. A Parlament és a Tanács közötti tárgyalások ezt követően kezdődnek. A Tanács jogi szakértői még vizsgálják, hogy a Bizottság által javasolt megoldás jogilag kellően alátámasztott-e (megfelel-e az Alapszerződésnek).

Sajtóinformációk szerint a tagállamok jelenleg megosztottak a pénzügyi támasz - potenciálisan az Európai Stabilitási Mechanizmushoz (ESM) való hozzáférés – tekintetében. A déliek - Spanyolország és Olaszország, Franciaország vezetésével - azt akarják, hogy az euró zóna kormányzatainak pénzügyi megsegítésére létrehozott ESM igénybe vehető legyen a bankok megmentésére, míg Németország Hollandiával és Finnországgal karöltve feltételekhez szabná az ESM igénybe vételét, annak a megakadályozására, hogy a szanálási költségek őket terheljék.

Az SRM-et érintően az Európai Bankföderáció alapjaiban támogatta a bankunió koncepcióját, megnevezve azokat a kulcsfeltételeket, amelyek teljesülése elengedhetetlen az egységes szanálási rendszer bevezetéséhez. Így szükségesnek tartja, hogy az SRM implementálása előtt az SSM, illetve a BRRD már ténylegesen működjön. Szintén alapvető, hogy az egységes szanálási mechanizmust ne terheljék a múltból származó örökségek, a felhalmozott veszteségeket a rendszer indulása előtt, tagállami hatáskörben kell rendezni. Ugyancsak fontos az egységes szanálási hatóság függetlensége és demokratikus elszámoltathatósága, ideértve a szanálási folyamatban résztvevők hatásköreinek pontos elhatárolását. Az EBF úgy véli, hogy a veszteségeket döntően a bail-in instrumentumoknak kell fedezniük, így a szanálási alap feltöltési szintje alacsonyabb lehet a javaslatban szereplőnél. Az EBF tagjai támogatják az Egységes Szanálási Alap létrehozását, de azt csak hosszabb távon látják megvalósíthatónak.

II.5 Az Európai Bizottság közleménye az állami támogatási szabályok 2013. augusztus 1. utáni alkalmazásáról

Az Európai Bizottság augusztusban nyilvánosságra hozta a válság nyomán bevezetett, a bajba került bankok állami megsegítésére vonatkozó szabályok - a bail-in figyelembe vételével - felülvizsgált változatát. A módosítás értelmében:

1. Mielőtt adófizetői pénzt vennének igénybe felhasználják a részvényesek és a junior hitelezők pénzeit. A junior hitelezőket EU szinten egységesen kezelik. Így az erősebb tagországok bankjai nem élvezhetik az implicit állami garanciából származó alacsonyabb forrásköltséget.
2. Nem nyújtható állami segítség, mielőtt megegyeznének a terhek megosztásáról és a rendezési tervet a Bizottság jóváhagyná. (A spanyol tapasztalatok a döntéshozatal felgyorsulását igazolták.)
3. Korlátozni kell a segélyezett bankok vezetőinek a javadalmazásait.

II.6 Az Európai Bizottság közleménye az árnyékbanki tevékenységről és javaslata a pénzüpi alapok (MMFs¹⁹) szabályozására

A Bizottság FSB javaslatokkal összehangolt közleménye áttekinti az árnyékbanki tevékenységről szóló zöld könyv tavaly márciusi megjelenése óta végrehajtott intézkedéseket, illetve a lehetséges további lépéseket. Ezek közül az első a pénzüpi alapok szabályozása, melynek célja az MMFs likviditásának és stabilitásának a megerősítése annak a biztosítása érdekében, hogy a pénzüpi alapok stressz helyzetben ellenállóbbak legyenek a pénzkivonással szemben. A javasolt szabályok szerint a pénzüpi alapoknak eszközeik legalább 10 %-át napon belül lejáráó instrumentumokban kell tartaniuk, míg további 20%-ot egy héten belüli lejáratúakban. Az alapok portfóliójában nettó eszközértékük legfeljebb 5%-a származhat az egy kibocsátóval szembeni kitettségből. A stabilitás érdekében az alapoknak előre meghatározott mértékű tőkepufferrel kell rendelkezniük.

A Bizottság az MMFs szabályozáson túl elsődleges prioritásként kezeli az árnyékbanki szektor átláthatóságának a növelését, a szektorra vonatkozó részletes, megbízható és átfogó adatgyűjtést. A feladatok sorában ezt követi az értékpapír-kölcsönzésre és a repo ügyletekre vonatkozó szabályozás, majd az árnyékbanki szektor és a bankok közötti kapcsolatok megerősítése.

III. Európai Bankhatóság (EBA)

III. 1 Az EBA tőkemegőrzésre vonatkozó javaslata

A tőkekövetelmény szabályozás júniusi kihirdetését követően az EBA javaslatot tett a felügyeletnek az alapvető tőke (Core Tier 1 capital) megőrzésére a CRR/CRD szabályozás teljes hatályba lépéséig (2019. január 1.) terjedő időszakra. A felhívás az EBA 2011. decemberi, a tőkehelyzet megerősítését célzó javaslata helyébe lép, így ugyanarra a banki körre vonatkozik²⁰. Az EBA felszólítja a felügyeleti hatóságokat biztosítsák, hogy a joghatóságukban működő bankok nominális tőkéje nem csökken a 2012. június 30-i szint alá. Ha egy bank tőkéje ez alá esne, akkor hiteles tervet kell készítenie a tőkehelyzet helyreállítására. A tőkemegőrzés alól felmentést szigorú feltételek mellett, eseti alapon a nemzeti hatóságok az EBA-val egyeztetve adhatnak, olyankor, ha a bank speciális szerkezetátalakítási, vagy kockázatcsökkentési programon megy keresztül, illetve ha a lecsökkent tőkéjének a szintje is eléri a teljes bevezetés idejére előírtat. Az EBA elnöke, Andrea Enria szerint a tőkemegőrzés alapvető feltételül szolgál a reálgazdaság hitelezésének a fenntartásához.

¹⁹ Money Market Funds

²⁰ A magyarországi bankok közül közvetlenül az OTP Bank érintett.

A bankoknak 2013. november 29-ig kell benyújtaniuk tőke terveiket jelentési tábláikat a nemzeti felügyeleteknek.

III.2 Az Európai Felügyeleti Hatóságok Közös Bizottságának értékelése a pénzügyi szektorok kockázatairól (cross-sectoral risks)

Az Európai Felügyeleti Hatóságok (ESAs) Közös Bizottsága (Joint Committee (JC)) augusztusban másodszor tett közzé értékelést a pénzügyi szektor kockázatairól. A JC szerint - bár a politikai döntéshozók és a felügyeletek jelentős eredményeket értek el - a korábbi jelentésben feltárt kockázatok továbbra is fennmaradtak. Így a gyenge makrogazdasági kilátások változatlanul kihívást jelentenek a bankok, a biztosítók és a befektetők pénzügyi helyzetére, az eszközminőség és a jövedelmezőség továbbra is csökken. Szükségesnek látszik az európai bankszektor kockázatainak a folyamatos csökkentése, ami valószínűsíthetően az üzleti modellek változásában és több bankszanálásban ölt testet.

A gazdasági válság a kamatok csökkentését és egyéb monetáris politikai eszközök alkalmazását tette szükségessé. A tartósan alacsony kamatkörnyezet tovább mérsékli a banki profitokat, a hosszúlejáratú kamatlábak volatilitásának a növekedése, illetve az éles kamatkiiigazítás kockázata bizonytalanná teszi a hosszabb távú fedezeti ügyleteket. A hosszú lejáratú kötelezettségek magasabb jelenértéke, illetve a nyomott hozamok az intézményi befektetőket hozamvadászatra ösztönözhetik.

Folytatódik a belső (hazai) piacok koncentrációja és az európai pénzügyi szektor széttöredezése. A szuverén válságban, vagy recesszióban lévő gazdaságok határon átnyúló hitelezése csökken. A cégek székhelyüktől függően egyre differenciáltabb hitelkínálattal és árazással szembesülnek, saját kockázatuktól és jövedelmezőségüktől függetlenül.

A biztosítékok - s ezen belül is a jó minőségű eszközök - iránti igény erősödése, felveti az elfogadható biztosítékok potenciális hiányát. A biztosítékok átruházása, illetve ennek nem transzparens volta növeli a kölcsönös függőség és a prociklikus hatások kockázatát.

A bizalom hiánya - akár a mérlegbeszámolókat és a kockázati jelentéseket, akár a pénzügyi benchmark-okat érintően - továbbra is komoly következményekkel jár. Ugyanakkor az áprilisi és júniusi holland és egyéb bankok elleni internetes és mobil támadások rávilágítottak az elektronikus bankolással kapcsolatos működési és általános kockázatokra. A ciprusi bankválság kezelés - a 100.000 euró feletti betétek rendezésbe való bevonása - ráirányította a figyelmet a bail-in alkalmazásának a kockázataira, amit a döntéshozók a BRRD-vel látnak kezelhetőnek.

III.3 Az EBA által a harmadik negyedévben kibocsátott fontosabb dokumentumok

Az EBA által a harmadik negyedévben kibocsátott fontosabb technikai sztenderd tervezetek a következők:

- A hitelértékelés-kiigazítási kockázatra (credit valuation adjustment risk (CVA)) vonatkozó szabályozói technikai sztenderd
- Az anya és a fogadó felügyelet közötti információ cserére vonatkozó végrehajtási technikai sztenderd,
- A felügyeleti közzétételre vonatkozó végrehajtási technikai sztenderd,
- A prudens értékelésre vonatkozó szabályozói technikai sztenderd,
- A központi szerződő fél hipotetikus tőkéjére vonatkozó végrehajtási technikai sztenderd,
- A befektetési szolgáltatók saját tőkekövetelményére vonatkozó szabályozói technikai sztenderd,
- A saját kibocsátású kötvények valós értékének és az eszközök valós értékének szoros kapcsolatára vonatkozó végrehajtási technikai sztenderd,

- A kereskedési könyvben nyilvántartott speciális adósság eszközökre vonatkozó szabályozói technikai sztenderd,
- A lényeges hitelkitettségek földrajzi helyének a meghatározására vonatkozó szabályozói technikai sztenderd.

Október elején az EBA bejelentette, hogy kérésére az Európai Bizottság hat kötelező technikai sztenderd benyújtási határidejét meghosszabbította.

Az Európai Bankhatóság a fentiekén túl nyilvánosságra hozta:

- A saját tőkére és a hitelértékelés-kiigazításra vonatkozó szabályozási technikai sztenderd végső tervezetét,
- A felügyeleti jelentésre vonatkozó végrehajtási technikai sztenderd végső tervezetét,
- A különböző kiáramlási sajátosságokkal bíró lakossági (retail) betétekre vonatkozó, likviditási jelentési célú útmutató tervezetét,
- A valós értéken mért nem realizált nyereség lehetséges kezelésére vonatkozó vitaanyagot,
- Második közbenső jelentését az EU bankok banki könyvben nyilvántartott kockázattal súlyozott eszközeinek a konzisztenciájáról,
- Az európai bankok Bázel III felkészültségét 2012. decemberi állapot alapján értékelő jelentését (monitoring).

Az EBA web oldalán lehetőség van az egységes szabálykönyvet (a CRR/CRD4 és a kapcsolódó technikai sztenderdek) érintő kérdések feltételére, amelyekre a hatóság szándékai szerint két hónapon belül válaszol.

IV. Európai Bankföderáció (EBF)

IV.1 EBF álláspont a szerkezeti reformokra vonatkozóan

Az EBF üdvözölte, hogy a Bizottság alapos hatásvizsgálatot tart szükségesnek az alapforgatókönyv - a jelenleg folyamatban lévő pénzügyi szabályozási reformok és a strukturális átalakításra vonatkozó nemzeti javaslatok (angol, német, francia, belga) - figyelembe vételével. Ugyanakkor a Bizottság által felvázolt kilenc modell közül egyiket sem támogatja, mert azok mindegyike a kötelező leválasztást tartalmazza, ami ellentétes az univerzális bankmodellel, a realgazdaság és a fogyasztók érdekeivel. Ehelyett az EBF olyan megközelítést javasol, amely a tevékenység tényleges kockázatán, nem pedig számviteli kategóriákon alapul. Az EBF a célzott közelítést részesítené előnyben, amikor az egyes bankok felügyeleti hatóságai a válságrendezési és kibontakozási tervek (RRPs) értékelése alapján döntenének a kockázatos tevékenységek kezeléséről és a leválasztás csak a végső eszköz volna.

Az EBF tudomása szerint a hatásvizsgálat eredményeit októberben mutatják be az értékelő testületnek, s a bizottsági javaslat ezt követően kerül belső (inter-services) vitára. A szerkezeti reformra vonatkozó bizottsági javaslat közzététele így az eddig jelzettnél későbbre, november végére, december elejére várható. Még az is bizonytalan, hogy a Bizottság szabályozási javaslattal, vagy pusztán ajánlással áll elő a kérdésben.

IV.2 Levél az Európai Bizottságnak a jelentési kötelezettségekre vonatkozó alkalmazási technikai sztenderdről

Az Európai Bankhatóság jóváhagyásra megküldte a Bizottságnak a jelentési kötelezettségekre vonatkozó alkalmazási technikai sztenderdet (ITS²¹). A sztenderd a saját tőkére, a pénzügyi információkra, a jelzáloghitelezési veszteségekre, a nagykockázatokra, az áttételi rátára és a likviditási mutatókra vonatkozóan ír elő jelentési kötelezettségeket. A sztenderd néhány előírása ugyanakkor nincs összhangban a tőkekövetelmény rendelet (CRR) előírásaival, vagy túl mutat azokon. Így például

- Az EBA nincs feljogosítva arra, hogy jelentési kötelezettséget írjon elő a 300 millió eurót meghaladó kitétségekre, így ez t a jelentést ki kell hagyni az ITS-ből.
- A Bázeli I korlátra vonatkozó előírás sem felel meg a CRR-ben szereplőnek, ezáltal nincs jogi alapja.
- A CRR 99§ (5) cikkelye szerint az EBA-nak egységes formátumokat és IT megoldásokat kellene kidolgoznia az uniós felügyeleti jelentésekre, ezzel szemben az EBA nemzeti diszkréciót ad az illetékes hatóságoknak, ami ellentétes az egységes európai szabálykönyvvel.

A Bankföderáció felhívja a Bizottság figyelmét a felügyeleti jelentések területén tapasztalható információs hiányosságokra. A jelentési kötelezettségek kialakítása során az EBA (és az ESRB) nem konzultált az iparág képviselőivel, ami szükségessé teszi, hogy rendszeres EU szintű fórumot hozzanak létre a szabályozói jelentések tartalmára és bevezetésére vonatkozó szakmai eszmecserére.

IV.3 Levél az EKB-nak a harmadik pillérről

Az EBF elviekben támogatja az EKB javaslatát a felügyeleti jelentések és a nyilvános közzétételi követelmények közötti párhuzamosságok (duplikációk), illetve inkonzisztenciák megszüntetésére. Elégedetten nyugtázza, hogy az Európai Rendszerkockázati Testület is a probléma globális megoldását keresi, s nem kíván elébe menni a világszintű szabályozásnak. Az EBF fontos prioritása annak a vizsgálata, hogy a kockázati, a szabályozói és a számviteli adatok/ jelentések közötti összefüggéseket megfelelő elemzések segítségével hogyan lehet minél érthetőbbé, minél átláthatóbbá tenni. Az EBF ugyanakkor óvatosságra int a sztenderdizált kockázati jelentési táblázatokkal kapcsolatban, hiszen a terminológiák, tartalmak és számviteli szabványok megfelelő nemzetközi harmonizálásának a hiányában a formátumok és a táblázatok egységesítése inkább csak látszólagos, nem pedig valódi lehet. Európában a nyilvánosságra hozatali követelmények valamennyi intézményre vonatkoznak nem csak a tőkepiacra kilépőkre. A harmonizálás során nem indokolt nemzeti szinten nem előírt IFRS jelentési terheket támasztani a számukra.

IV.4 EBF vélemény a Bázeli III áttételi ráta szabályozási keretei és nyilvánosságra hozatali követelményei című dokumentumra

Az EBF válaszában a legfontosabb pontjai a következők:

- Az EBF osztja a BCBS véleményét, hogy az áttételi ráta egyszerű korlát/támaszték (backstop) jellegű mérőszám legyen, amely kiegészíti a bankok kockázati alapú tőkekövetelményét.
- Az EBF azt is pozitívan értékeli, hogy a BCBS azonos, konzisztens módon definiált mérőszámot kíván meghatározni, az eszközök és források kezelésének a közelítésével, a számviteli különbségek kiküszöbölésével a nemzetközileg azonos versenyfeltételek érdekében. Ez azonban nem szándékolt következményekkel jár: az alkalmazott kitétségi mérőszám (Exposure Measure (EM)) túlságosan felfújta és büntető.
- Az EBF az EM olyan módosítását javasolja, hogy megmaradjon az áttételi ráta korlát/támaszték szerepe, amihez szükséges a mérlegen belüli nettósítás megengedése.

---

²¹ Implementing Technical Standard

- Az EBF különösen aggályosnak tartja az értékpapír finanszírozási ügyletekből (SFT²²) származó kitétségek és a derivatívák kezelését. A fő probléma az STF kitétségek bruttó kezelése, a biztosítékok el nem ismerése, és a hitel derivatívák névértéken való számítása. Ez aránytalanul megnöveli a banki alaptervékenységek végzéséhez szükséges tőkét, s nem kívánt hatást gyakorol a reálgazdaságra.
- Ugyancsak problematikus, hogy a javasolt áttételi ráta ellenmondásban van más –szintén újonnan bevezetendő - szabályozási elemekkel, mint a likviditás lefedettségi ráta, vagy az OTC derivatívák reformja. Ellentmondásos annak megkövetelése, hogy a bankok jó minőségű likvid eszközállománnyal rendelkezniük, és az áttételi ráta szabályozással büntetni ezért. Az EBF azt javasolja, hogy az első szintű likvid eszközöket ne kelljen figyelembe venni az áttételi ráta számításánál.
- A kereskedelmi és exportfinanszírozásra javasolt 100%-os hitel-egyenértékes (Credit Conversion Factor) visszafogná az üzletágot. Az EBF 20%-os mértéket javasol.
- Az EBF az átmeneti időszak teljes kihasználását támogatja. A nyilvánosságra hozatalt a mérőszám végleges kalibrálásáig el kell halasztani. A ráta megkövetelt mértékét is csak az összes eszköz mérésére vonatkozó döntést követően lehet meghatározni. Végezetül: az áttételi rátát az EBF szerint csak konszolidált szinten kell bevezetni.

IV.5 További EBF válaszok az EBA konzultációs dokumentumaira

Az EBF a harmadik negyedév során az alábbi konzultációs dokumentumokat véleményezte:

- Az EBA egy ügyfélhez, ügyfélcsoporthoz tartozó kockázatok meghatározására vonatkozó szabályozói technikai sztenderdje,
- Az EBA saját tőkére (3. rész) vonatkozó szabályozói technikai sztenderdje,
- Az EBA különböző helyreállítási forgatókönyveket meghatározó szabályozói technikai sztenderdje,
- Az EBA likviditási mérőszámok követésére vonatkozó végrehajtási technikai sztenderdje,
- Az EBA az értékpapírosított eszközök visszatartási előírásaira vonatkozó szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdjei,
- Az EBA engedélyek bejelentésére vonatkozó szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdjei,
- Az EBA a biztosítékokhoz igazodó pótlólagos likviditás kiáramlásra vonatkozó szabályozói technikai sztenderdje,
- Az EBA intézmény specifikus prudenciális követelményekre vonatkozó szabályozói technikai sztenderdje.

---

²² Securities Financing Transactions